

Handläggare
Hillevi Andersson
Telefon: 08-508 22 329

Till
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2015-08-27

Förslag om fler fristående satellitlägenheter till funktionshindrade

Svar på medborgarförslag

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslag.

Maria Mannerholm
stadsdelsdirektör

Ingrid Widebäck
avdelningschef

Sammanfattning

Ett medborgarförslag om fler satellitlägenheter till personer med funktionsnedsatta har inkommit till stadsdelsnämnden. Förslagsställaren skriver att det behövs fler sådana lägenheter så att man kan leva precis som andra men ändå få det stöd man behöver.

I Hägersten-Liljeholmen finns det sex olika servicebostäder enligt LSS med sammanlagt 39 lägenheter. Lägenheterna ligger utspridda i avgränsade bostadsnärområden, ofta i olika portuppgångar. Personerna som bor i lägenheterna får det stöd och den omsorg som de har behov av från servicebostadens personal men kan själva välja om de vill delta i gemensamma aktiviteter och besöka den gemensamma servicelägenheten.

Förvaltningen instämmer med förslagställaren om att det finns behov av fler lägenheter och har som mål att bygga ut antalet grupp- och servicebostäder. I december 2015 kommer en servicebostad med sju lägenheter i tre olika portar i kvarteret Golvläggaren stå klara.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för social omsorg. Information till de fackliga organisationerna lämnas den 11 augusti och till rådet för funktionshinderfrågor den 20 augusti.

Bakgrund

Ett medborgarförslaget inkom den 16 mars, och reviderad text inkom den 7 april 2015. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade den 23 april att överlämna medborgarförslaget till förvaltningen för beredning.

Förslagsställaren uppger att det skulle behövas många fler fristående satellitlägenheter för personer med funktionsnedsättning som faller under LSS. Förslagsställaren skriver att det behövs lägenheter för funktionsnedsatta bland helt vanliga lägenheter så att man kan leva precis som andra men ändå få det stöd man behöver. Förslagsställaren menar att behovet för fristående satellitlägenheter som finns i en egen port är enormt stort. Medborgaren föreslår också att förvaltningen förhandlar med Stockholmshem om några lägenheter i helt olika portar i den planerade fastigheten Syllen samt med Svenska bostäder om lägenheter på Nybohovsbacken.

Förvaltningens redogörelse

Bostad med särskild service

LSS reglerar inte i detalj hur boendet för vuxna ska vara organiserat. En bostad kan vara utformad på olika sätt men tre huvudformer kan urskiljas:

- gruppboende,
- serviceboende och
- annan särskilt anpassad bostad.

Gruppboende och serviceboende är enligt Socialstyrelsen att betrakta som ”bostäder med särskild service” vilket däremot inte gäller boendeformen ”annan särskilt anpassad bostad”. För samtliga boendeformer gäller dock att bostaden ska vara fullvärdig, att den ska vara den enskildes privata och permanenta hem och att den inte ska ha en institutionell prägel. Dessutom innebär ett boende i ”bostad med särskild service” enligt LSS att omvårdnad ska ges utifrån den enskildes behov och önskemål, i syfte att tillförsäkra den enskilde goda levnadsvillkor. Personer som bor i bostad med särskild service ska också ges möjlighet till fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter.

Förslagsställaren benämner de efterfrågade lägenheterna som *satellitlägenheter*. Detta är ett begrepp som inte längre används

inom LSS. Begreppet härstammar från tidigare lagstiftning, men i samband med införandet av LSS omorganiserades boendeformerna och de så kallade satellitlägenheterna kom istället att bli servicebostäder.

Gruppbofastad

Gruppbofastad är ett bostadsalternativ för personer som har ett så omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. En gruppbofastad består vanligtvis av ett litet antal lägenheter som är grupperade i samma byggnad kring gemensamma utrymmen, där service och omvårdnad kan ges alla tider på dygnet.

I Hägersten-Liljeholmen finns det 13 gruppbofastäder med sammantaget 74 lägenheter.

Servicebofastad

En servicebofastad består av ett antal lägenheter som har tillgång till en gemensam servicelägenhet och fast anställd personal. Lägenheterna ligger ofta samlade i ett avgränsat bostadsområde. Servicebofastad är en mellanform mellan ett helt självständigt boende i egen lägenhet och en lägenhet i gruppbofastad. I en servicebofastad kan det bo fler personer än i en gruppbofastad.

Vid en servicebofastad brukar vanligtvis bestå av några lägenheter som ligger nära servicelägenheten och några lägenheter som ligger i olika portar en bit bort från servicelägenheten. Personer som bor i en servicebofastad bestämmer själva om de vill delta i gemensamma aktiviteter och umgås i servicelägenheten eller om de vill leva ett mer självständigt liv. Servicebofastaden syftar till att en person med funktionsnedsättning ska kunna bo precis som andra i en egen lägenhet fristående från servicebofastadens gemensamhetslokaler, men ändå få det stöd den enskilde behöver.

I Hägersten-Liljeholmen finns det sex olika servicebofastäder med sammantaget 39 lägenheter. Lägenheterna i stadsdelen ligger ofta utspridda i ett närområde, ofta i olika portuppgångar men i enstaka fall finns även lägenheter i samma huskropp som servicelägenheten.

Annan särskild anpassad bostad

Med ”annan särskilt anpassad bostad för vuxna” avses en bostad med viss grundanpassning till funktionshindrade personers behov men utan den fasta bemanning som finns i grupp- och servicebofastad. Behövligt stöd och service i anslutning till boendet ges istället inom ramen för de insatser som finns att tillgå enligt

LSS såsom personlig assistans samt ledsagarservice. Stöd kan även ges i form av hemtjänst enligt socialtjänstlagen. I denna boendeform ingår inte omvårdnad och inte heller fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är medveten om bristen på lägenheter för personer med funktionsnedsättning och instämmer med förslagställaren om att det finns behov av fler lägenheter där personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett självständigt liv precis som andra.

Stadsdelsnämnden har som mål att verka för att nya bostäder med särskild service byggs i stadsdelsområdet i enlighet med kommunfullmäktiges uppdrag till stadsdelsnämnderna och berörda fackförvaltningar.

Förvaltningen bevakar fortlöpande möjligheterna att inrätta bostäder med särskild service i kommande nybyggnationer i stadsdelsområdet. Detta sker i dialog med fackförvaltningarna och med byggherrar. Förvaltningen behöver ta hänsyn till att grupp- och servicebostäderna sprids så jämt som det är möjligt över stadsdelsområdet och att både lägets tillgänglighet och byggnadernas utformning är lämpliga för en grupp- eller servicebostad. Detta innebär att vissa byggprojekt i stadsdelen inte bedöms som lämpliga för en grupp- eller servicebostad.

Förslagsställaren har föreslagit att förvaltningen ska förhandla om lägenheter i form av ytterligare servicebostäder på Nybohovsbacken och i fastigheten Syllen. Varken fastigheterna vid Nybohovsbacken och vid Syllen har varit föremål för förvaltningens förhandling om ytterligare servicebostäder. Förvaltningen uppfattar att behovet av grupp- eller servicebostäder just nu är större än behovet av servicebostäder. Förvaltningen söker i dagsläget främst efter lämpliga objekt för en grupp- eller servicebostad och inte efter en ytterligare servicebostad. En servicebostad med sju lägenheter öppnade under 2014 och ytterligare en kommer att öppna i december 2015. Den nya servicebostaden består av sju lägenheter i tre olika portar i kvarteret Golvläggaren.

Förvaltningen föreslår att Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Bilagor

1. Medborgarförslag